

Bohoslužby v Zábřeze 5.března 2017

Mt 4, 1-11

Milé sestry, milí bratři, říká se, že svět je stále menší. Máme k sobě blíž pomocí mnoha technických vymožeností. Všechno je rychlejší a do jisté míry jednodušší. Domluvit se na setkání, zjistit nějaké informace, to všechno je možné během chvilky. Rozhodně za kratší dobu než za našich dětských let. O čem jsme kolikrát ani nedokázali snít se naplňuje. Všechno nabývá stále větší rychlost. Cestování, přenos informací, ale také lidský život. Lidé možná i dříve dospívají. Kolik úsilí stálo ochránit děti před nutností pracovat a dnes už může mladý člověk podnikat, sotva získá občanku. A kolik se toho dá za život stihnout. Jsme svědky toho, jak je život rychlejší. Jakoby chtěl vždy co nejdříve dosáhnout cíle, co nejdříve se naplnit. Jenže, když se brzy naplní, co dál? Kam může ještě mířit? Plná nádoba se víc naplnit nedá. Má své meze, své hranice, které se překonat nedají.

Rychlost, touha být rychlejší, je velikým pokušením. Ono mnoho věcí totiž rychleji jde. Neměl bych, ale můžu. Co mi zabrání to zkusit? S tím se v životě setkáváme asi často. A v mnoha oblastech života to souvisí s rychlostí, se zkrácením nějaké doby, s touhou dosáhnout dříve vytyčeného cíle. Lidský rod se s tímto pokušením potýká od samotného počátku. Vědomí toho, že to vlastně není nemožné, zkrátit čas, zrychlit nějaký proces, posouvá člověka k myšlence to opravdu zkusit. Pokušení rychlosti v biblických dobách zajisté nemělo podobu zkrácení cesty z práce domů. Mělo podobu například zkrácení čekání na naplnění Božích zaslíbení, obsazení zaslíbené země. Všechno tohle mělo svůj čas, ale lidem to nedalo a hledali řešení, které by věc urychlilo. A tak mohli prožívat zajímavý pocit, když se jejich řešení vyplnilo, ale zároveň jim unikalo, že rychlost něco stojí. Tak jako kdysi na dráze. Chceš být v cíli dřív? Tak připlať za rychlíkový příplatek. Rychlost má svoji daň. Někdy je vidět, někdy se ale skrývá a člověk si ji ani neuvědomí.

Určitá touha po rychlosti stála člověka věčný život. První čtení nám dnes nabídlo rozhovor Evy a hada v ráji. Hada ukázal člověku na jedno zajímavé pokušení. V zahradě stál strom poznání dobrého a zlého. A člověk jen mohl natáhnout ruku a jíst. Nebránilo mu v tom ani zábradlí, ani nemožnost dosáhnout na ten plod. Bránilo mu jen Boží slovo, které říkalo, že cena za jezení

tohoto ovoce je velice vysoká. Touha po poznání nakonec dala zapomenout na toto slovo. Před člověkem byly dvě cesty, jak poznání dobrého a zlého dosáhnout. Člověk se mohl učit poznávat Boha a jeho dílo. Mohl poznávat dobré. Stálo by ho to čas, protože poznání někoho druhého chce čas. Nejde to hned. Ovoce vypadalo jako cesta, která ten čas dost rapidně zkrátí. A stála hodně, stála život. Nádobu svého života mohl člověk krůček po krůčku naplňovat poznáváním Boží dobroty. Místo toho ji naplnil sice rychle, ale jen hořkostí, zklamáním, prázdnotou. Dosáhl jisté mety, ale vlastně mu to k ničemu nebylo. Doběhl do cíle, ale tím, že vynechal část závodní dráhy, neměl z toho závodu nic. Když chceme být rychle v cíli, uniká nám krása, kterou potkáváme cestou. A také nám uniká, že život není naplněn přetržením cílové pásky, ale právě vnímáním té krásy během cesty. Člověk touží být mistrem, ale zapomíná, jak krásné to je, když může být učedníkem, když se před ním otevírá jedna stránka poznání za druhou. Představme si, že by se knihy tiskly tak, že budou mít jen titul, první a poslední stránku. Zbytek by se přeskočil, protože není důležitý. Četli byste takovou knihu? Věděli bychom, jak to dopadne, ale v tu chvíli si asi člověk uvědomí, že to není to podstatné. Mnoho důležitého se skrývá v celém průběhu. Přeskočit ho znamená minout něco podstatného.

O podstatných věcech mluví i dnešní text z Matoušova evangelia. V rychlosti bychom mohli říct, že Ježíš zápasil s pokušením, sám Bůh ho do té zkoušky postavil, a obstál. Ale zde není důležitý jen ten úvod a závěr. Důležité jsou i ty detaily. Na nich si můžeme uvědomit, že pokušení Ježíše na poušti není jen krátká příhoda jeho života, ale je to také důležitá zkušenost pro naše životy. Čtyřicet dní na poušti je jistě dlouhá doba. Přichází hlad. A pokušitel nabízí řešení - rychlé, jednoduché, pro Ježíše snadno dosažitelné. Co je pro Božího Syna změna pár kamenů v chléb? Nic, to zvládne lehce. Je to jistota. Neví, jak dlouho po té poušti ještě půjde, jak dlouho bude trvat, než doputuje do nějakého místa, kde bude moci dostat něco k jídlu. Avšak je zde jeden detail. Duch Boží ho vyvedl na tuto poušť. Je tedy jistě s ním. Cesta pouští je cesta důvěry. Číslo čtyřicet je odkaz k trestu, který dolehl na Izraelce za jejich nevěru. Putovali dlouho, aby se naučili spoléhat na Hospodina. I Ježíš jde touto cestou. Učí se spoléhat. Izraelité dostali na poušti manu, aby se nasytili. Bůh to zařídil. I v případě Ježíšově jde o to spolehnout. I když je to cesta, která může být ještě dost nejistá. Ale není sám. I když stojí tvář v tvář ďáblu, je s ním Bůh. Jeho slovo je důležitější než chléb. Chléb sytí dočasně, slovo Boží k věčnému životu. Navíc právě to slovo Boží dosvědčuje, že i ten chléb v pravý čas přijde. Není potřebná žádná zkratka k získání chleba, ale potřebná je důvěra v Boží slovo.

S důvěrou v Boží slovo musí být ale člověk také opatrný. Je potřeba dát tomu slovu správné místo ve svém životě. Ďábel to zkouší přímo. Bůh něco řekl, tak to platí. To se přeci nedá zpochybnit. Tak to dokaž, že Bůh má pravdu, že ve své slovo nelže. Dokaž to sám sobě, ale také kolem sebe. A je tu problém. Velký problém. Opět to vede k jakési zkratce. Jak dokázat, že Boží slovo je pravdivé? Jak tomu pomoci? Je tu jeden nápad. Stačí udělat něco, kde Bůh zázračně zasáhne. Ano, zázrak, to je to, po čem svět touží, na to zabírá. Zázračný zásah Boží a Ježíš nemá o popularitu nouzi. Nikdo si pak nedovolí pochybovat, že ten Ježíš je někdo opravdu výjimečný. Slovo Boží platí, proto přeci Bůh musí zasáhnout. Nemůže svého Syna nechat se zranit. A jistě si dokážeme vsugerovat, že přeci nenechá na holičkách ani nás.

Zkusme nějaký ten zázrak, ať se Bůh projeví a ať se o nás ví. Ale i zde je třeba být na pozoru. Zázrak, mimořádný čin. To přeci přijde. Ježíš vykoná mnoho zázraků a lidé za ním půjdou. Nebude to ale nic ve stylu, koukejte jaký jsme borec, že skočím z vrcholu chrámu. Bude to jeho služba, která přinese zázraky. A všechny budou ukazovat ke dvěma věcem. K Bohu, který za Ježíšem stojí a na ty, kdo takto přijímají Boží pomoc. Bůh je na blízku, chrání člověka. A o tom je opět potřeba důvěry. Ve chvíli, kdy bude potřeba, zasáhne. V otázce po věrnosti Boží není potřeba nějakou zkratku, není potřeba ho popostrčit. Až se bude ptát někdo, kdo tu věrnost skutečně hledá, Bůh dá svou odpověď. Ale jistě nebude hrát divadlo těm, kdo se jen chtějí nabažit senzace. Chceme-li být svědky, nehledejme zkratky v podobě senzací, ale vydejme se cestou věrné služby, hledání naplnění Boží vůle.

Cesta služby není zrovna jednoduchá. A s ní souvisí i to poslední v čem se ďábel rozhodl Ježíše vyzkoušet. Nabízí celý svět. Můžeme mu všechno patřit. Je to skutečně lákavá nabídka. A ty výhody, které z toho poplynou. Získat celý svět je úžasná věc. Bude-li mít Ježíš moc nad všemi národy, může je lépe vést k Bohu. Nic mu nebude překážet. I pro naši službu je to jistě docela zajímavá nabídka. Vytvoříme si prostředí, ve kterém nám nebude nikdo škodit, budou se všichni klanět, budou poslouchat. Získat takto celý svět pro Krista je dobrý cíl. Ale i zde je něco v nepořádku. Opět nacházíme zkratku. Ďábel to Ježíši nabízí hned. Za poklonu hned všechno spadne pod Ježíšovy nohy. Nebylo by krásné, kdyby se do konce roku celý svět klaněl jen Bohu? Nebo alespoň naše město? Zdá se, že je možné to zařídit. Pokušení není něco, co by bylo nereálné. I když zde to je trochu jiné s těmi možnostmi. Hodně to připomíná ten rozhovor v ráji. Ďábel slibuje něco, co se dá splnit jen tak na oko. Ne doopravdy. Když slíbil vševědoucnost, přišlo jen poznání nahoty. Co přijde, když slíbí světovládu? Ježíš usedne na trůn, ale bude vládnout? Co ten ďábel vlastně nabízí. Ono by se to dalo lehce přeslechnout. Často člověk lehce přeslechne něco důležitého, když má před očima úžasnou nabídku. Vláda, moc, to je úžasná nabídka. Ale on ji získá, když se pokloní. Když se někdo někomu musí poklonit, nemá absolutní moc. Co je to za vládce, který se někomu klaní? A to je právě ta záludnost. Sláva moc, to vše je nám dosažitelné. Ale jen na oko. Získat svět, neznamená mu skutečně vládnout. Ježíš to zde ukazuje jasně. Jediná moc je v rukou Božích. Jen tehdy, když se člověk klaní Bohu, může rozumě spravovat tento svět. Ale to má svůj čas. Tak jako u Ježíše. Jeho čas teprve přijde. Stejně jako náš. Můžeme využít zkratku a použít svou vlastní sílu a moc, abychom přesvědčili lidi, že mají věřit v Ježíše. Ale to už tu vlastně bylo a nic dobrého to nepřineslo. Celá Evropa byla křesťanská. Už ale přehlízíme, jak ráda si oddechla, když se zbavila moci těch, kdo byli nositeli oné křesťanské tradice. Ale to přece nejde moc dohromady. Jedině v případě, že ta moc jen výsledek zkratky, za kterou se ale platí tvrdá daň.

Na začátku postní doby si můžeme uvědomovat, že vše se zrychlit nedá. Alespoň ne ku prospěchu věci. Domluvit se rychleji s druhými lidmi, zvládnout přesunout se rychleji z místa na místo, mít včas informace, to všechno je dobré. Ale pak jsou věci, kde se na tyto trendy musíme dívat se zdravým odstupem. Zrání člověka a jeho vztahů se urychlit nedá. Nedá se urychlit poznání Hospodina, ani příchod jeho království. Jsme zváni k tomu, abychom byli učedníky ve věcech života. A být učedníkem není jen to, že si párkrát přečtu Bibli a budu se každou neděli

modlit. Být učedníkem znamená v tichosti očekávat na jeho slovo každý den. A důvěřovat, že ten každý den je Bůh s námi. Právě důvěra v jeho moc je to, co si potřebujeme připomínat pokaždé, když jdeme pouští, když nás někdo touží chytit za slovo, nebo nabízí téměř nemožné. Sami o sobě neurychlíme příchod Božího království do našeho světa. Ale moc mu pomůžeme, když ho sami na každý den budeme zvěstovat a na kolenou očekávat.

Pane Ježíši, měl jsi před sebou celý svět. Ty ses všeho vzdal, abys svou obětí na kříži přinesl tento svět svému Otci. Uč i nás trpělivosti, se kterou jdeme ve tvých stopách a zvěstujeme milost zjevenou golgotským křížem.

Amen.

p { margin-bottom: 0.25cm; line-height: 120%; }